

Verslag participatiesessie III | Gemeente Wageningen - Witteveen+Bos | 21-01-2021

Microsoft Teams

1. Welkom en introductie

• Welkom en introductie	16.00 - 16.10
• Toelichting alternatieven	16.10 - 16.25
• Interactieve deelsessies	16.25 - 17.05
• Plenaire terugkoppeling	17.05 - 17.25
• Afsluiting	17.25 - 17.30

Dit is de derde bijeenkomst waarin we met elkaar werken aan een gebiedsvisie voor de Dorschkamp. Het doel van de gebiedsvisie is om randvoorwaarden op te stellen voor de verdere planontwikkeling van een nieuw woongebied. Het uitgangspunt is dat de natuurwaarden niet mogen verslechteren. Tijdens de eerste bijeenkomst is vooral gekeken naar de ecologische en landschappelijke verkenning. In de tweede bijeenkomst hebben we gekeken naar de principes voor een verdere invulling. Daar gaan we vandaag mee verder.

De input wordt verwerkt in een conceptvisie, deze wordt in maart gepresenteerd aan de commissie ruimtelijke kwaliteit. Voor de presentatie in maart kunt u zich als toehoorder aanmelden. Vervolgens kunt u via Stem van Wageningen de conceptvisie lezen en daarop reageren. Deze reacties worden zoveel mogelijk verwerkt en meegenomen in de conceptvisie. De reacties die niet verwerkt kunnen worden, worden verzameld en meegegeven aan het college en de raad. Vervolgens zal de raad de visie vaststellen. Daarna kunnen de eigenaren - Smink vastgoed en Staatsbosbeheer - verder met de uitwerking.

De grondeigenaren doen mee aan de opstelling van de gebiedsvisie. Na de vaststelling van de gebiedsvisie begint de formele procedure. Voor de grondeigenaren geldt dat ze nu een groep getroffen hebben die graag willen meedenken. Daar gaan de eigenaren graag mee verder. De gebiedsontwikkeling moet plaatsvinden met respect voor de bijzondere natuur op de Dorschkamp.

2. Toelichting ontwerpkeuzes

Op basis van de eerdere gesprekken en analyses zijn de basis ingrediënten voor de Dorschkamp geïdentificeerd. Dit zijn kenmerken die we behouden en/of laten terugkomen. De basis ingrediënten zijn:

- Elementen: historische laanstructuren, cultuurhistorische elementen (boswachter huisje van bazel, zusterwoningen, grafheuvel, villa Sanoer), reliëf, zichtlijnen
- Mobiliteit: gemotoriseerd verkeer, recreatief fietsnetwerk, looproutes en klompenpad, OV en parkeren
- Nuts voorzieningen: drinkwaterleiding, riool en middenspanning
- Geluidscontouren

Daarnaast zijn er zaken waarover moet worden besloten of deze wel of niet wenselijk zijn:

- Ecologie: verbindingzones toevoegen, aansluiting op Veluwe, toevoegen stapstenen of aansluiten open velden
- Historische structuren: hoofdassen doorzetten, hoofd- en nevenassen doorzetten, tijdslagen of strategisch doorzetten
- Gebouwd erfgoed: bestaande behouden, verdwenen terugbrengen, combinatie of tabula rasa
- Ontsluitingswegen m.b.t. gemotoriseerd verkeer: oostelijk ontsluiten, ruggengraat of splitsen
- Langzaam verkeer: centraal knooppunt met routing over dwars over landschap, centraal knooppunt of oost-west corridor
- Parkeren: aan de voordeur (aan de voordeur of in de grond), in parkeerkoffers in de boszoom of parkeren aan de rand (een van deze voorzieningen is al aanwezig)
- Fietspaden: parallel, dwarsverbinding of centraal
- Bebouwing: open-dicht door bouwblokken (deels referentie naar het voormalig landgoed), perforeren, schakelen (referentie naar de verschillende tijdslagen: voormalig landgoed, kassen en ziekenhuislocatie) of in de bosrand (wel een aandachtspunt vanuit de ecologie)
- Plekken toevoegen (zoals een speelbos) in combinatie met natuur: in de boskamer, in het bos, open plekken in het bos, doorsnijden of rondom

3. Interactieve deelsessies

In de deelsessies zijn de te maken ontwerpkeuzes nader besproken.

Deelsessie 1

Ontsluiting voor gemotoriseerd verkeer

Bij sommige alternatieven geldt dat de Bosrandweg drukker wordt met gemotoriseerd verkeer of fietsers. Dit is niet wenselijk, omdat de Bosrandweg een gevaarlijke en onoverzichtelijk aansluiting heeft met de N225. Ontsluiting via de Scheidingslaan naar de Wildgraaf heeft de voorkeur. Dit verstoort de verbinding met de Wageningse berg het minste en zorgt voor goede bereikbaarheid. De Bosrandweg en Dorskampweg moeten hierbij niet drukker worden, omdat anders de samenhang met de Eng verloren gaat.

Fietsontsluiting

Leg geen nieuwe fietspaden door het projectgebied aan. In de omgeving zijn al tal van fietspaden en dit zou het projectgebied alleen maar meer kunnen verstoren. Dit sluit ook aan bij de visie van de provincie Gelderland 'De Veluwe, een robuust & aaneengesloten gebied'.

Parkeren

Plaats parkeerplaatsen dicht bij de rotonde voor zo weinig mogelijk impact op het gebied. Daarnaast is een autoluwe wijk een mogelijkheid, waarbij geparkeerd worden aan de randen (zoals bij Eva Lanxmeer). Al bestaat er op de Dorskamp wel een behoorlijk hoogteverschil, waardoor dit hier minder wenselijk kan zijn.

Programma (functies)

De functies die worden toegevoegd moeten worden geplaatst in de boskamers, om het gebied zo min mogelijk te verstoren.

Ecologie

De ecologische verbindingen mogen versterkt worden. Hierbij moet er rekening gehouden worden met plekken die echt niet betreden kunnen worden en waar dieren een plek krijgen om te rusten. Ook de relatie tussen de kruidenrijke graslanden en de Eng mag versterkt worden. De kruidenrijke graslanden moeten op een goede manier beheerd worden en niet ingezaaid worden. Het grasland bij het landhuis heeft ook een cultuurhistorische waarde met de open zichtlijn richting de Eng. Ook staat er een hek langs de Scheidingslaan. Het hek zelf oogt niet fraai, maar zorgt wel voor afscheiding waardoor reeën graag rusten achter de hekken. Deze hekken kunnen vervangen worden door een meer natuurlijke afscheiding mits loslopende honden er niet doorheen kunnen. Loslopende honden zorgen voor veel verstoring binnen dit gebied. Binnen het hele gebied ligt de voorkeur bij natuurlijke afscheidingen met hagen zodat de natuur ook de ruimte krijgt.

Afbeelding 1 Uitkomst deelsessie 1

Deelsessie 2

Ontsluiting voor gemotoriseerd verkeer

De voorkeur gaat uit naar een zo kort mogelijke ontsluiting. De toegangswegen die door het bos lopen ogen rommelig en leiden tot meer verstoring in het bos. De ontsluiting moet niet te dominant worden. Een goede koppeling tussen de stad en de beschikbaarheid van het groen is wenselijk. Dat is mede afhankelijk van de invulling van het gebied. De omsluiting moet daarop aansluiten en aanvullend zijn. Een ontsluiting via de rotonde is wellicht de beste optie, dan kom je uit op de derde variant. Het is echter afhankelijk van de inrichting van het gebied of dat logisch is, of niet. Een korte ontsluiting moet wel gecombineerd worden met de verkeersveiligheid.

Fietsontsluiting

Ten oosten van de Scheidingslaan ligt een Natura2000 gebied. De rust in dit gebied moet zoveel mogelijk worden gehandhaafd, het aanbrengen van elementverharding heeft daarom niet de voorkeur. Het pad dat middendoor het gebied loopt, is een bestaand pad. Sinds de komst van de COA kan je daar alleen niet meer doorsteken. Dit pad kan weer opnieuw gebruikt worden. De beleefbaarheid en toegankelijkheid kan zo worden verbeterd. Fietsverbindingen naar de stad kunnen worden gerealiseerd via de Geertjesweg en de Bosrandweg. Deze ontsluitingen worden aangesloten op de bestaande infrastructuur.

Voetpaden

Het gebied moet zo open mogelijk gelaten worden. Er moet een landmark komen, maar het is niet wenselijk dat men vanaf daar naar de Eng loopt, doe dat liever via de bestaande route (combinatie met fietsroute). Het pad bij Hotel De Wageningsche Berg is een belangrijk recreatief wandelpad. Dit pad kan worden aangesloten. Er loopt een historisch pad (beukenlaan) door het bosgebied aan de westzijde. Dit pad behoeft enige onderhoud, maar is een mooie historische laan. Deze kan worden gebruikt in plaats van het pad via het open gebied. Een verharde verbinding richting de bushalte vanuit het woongebied is ook wenselijk.

Parkeren

Bij appartementen is een half parkeerdek steeds meer de trend. Bij grondgebonden woningen willen de eigenaren de auto graag aan de voordeur hebben. Parkeerkoffers komen nog niet veel voor en bovendien dien je daar de natuur niet mee. Houd de bewegingen bij de woningen en verplaats de bewegingen niet naar het bos dat juist vrijgelaten wordt van bebouwing. Als alternatief kunnen er parkeerkoffers binnen de woongebieden worden gerealiseerd, zodat er bij de woningen meer rust ontstaat. Dit voorkomt ook concurrentie van wandelaars en fietsers die de auto wellicht in de parkeerkoffers parkeren. Ondergronds parkeren brengt voordelen, maar er moet wel gekeken worden naar de betaalbaarheid daarvan. In het uiteindelijke ontwerp kan ook tot een combinatie van verschillende vormen worden opgenomen.

Programma (functies)

Wil je het bos vrijlaten van voorzieningen of wil je dat de bezoekers juist laten beleven, dit is een keuze die mede afhangt van het type voorziening. De plaatsing van functies in het bos kan gevolgen hebben voor het niveau van de kernwaarden. Er horen functies bij een woongebied, bijvoorbeeld een speelgelegenheid. Maar het moet geen 'trekpleister' worden. Er moeten geen grote voorzieningen worden toegevoegd. Het is nu al een belangrijk wandelgebied en dat zal in de toekomst ook zo zijn.

thema's:
- verkeersveiligheid
- rust in het bos

Afbeelding 2 Uitkomst deelsessie 2

Deelsessie 3

Bebouwing

De vorm of plek van de bouwblokken wordt door een deel van de aanwezigen niet als relevant gezien. Ze hechten meer waarde aan een duurzame bouwmethode, een variatie aan woonvormen en dat het voor verschillende bevolkingsgroepen toegankelijk is. Ook moet de ontwikkeling toegankelijk zijn voor verschillende prijsklassen. Met de gemeente is er een afspraak gemaakt over sociale huur en midden huur. De overige 70% bebouwing is nog vrij te bepalen, dit wordt in een latere fase bepaald door onder andere de grondeigenaren. Er wordt gereageerd dat de indeling van de woningen heeft wel invloed op de manier van samen leven. Het is belangrijk om eerst de functie van de bouwblokken vast te stellen en vervolgens pas de vorm en indeling. Het aantal eenheden staat nu nog niet vast. Een aanwezige vindt dat lastig, omdat het aantal nieuwe bewoners bepalend is voor de toekomst van het gebied. Er wordt eerst gekeken naar de mogelijkheden en kwaliteiten van het gebied, pas daarna worden de aantallen vastgesteld. Een andere aanwezige reageert dat de voorkeur uitgaat naar het zo compact mogelijk houden van de bouwblokken in plaats van deze te verspreiden om zo de ecologische voetafdruk lager te houden. De bosrand moet eerder naar binnen komen dan dat er bomen gekapt moeten worden voor woningen. Kortom, de bosrand(bomen) liever niet laten wijken voor woningen.

Ecologie

Probeer geen harde overgang van groen naar bebouwing te realiseren. Dit kan door bijvoorbeeld groene elementen in het gebied te plaatsen. Het uitzicht op de Eng is in Nederland uniek. Daar moet je voorzichtig mee zijn of zou je zelfs moeten benutten.

Programma (functies)

Het westelijke gedeelte van het bos is geschikter voor functies. Hierdoor kan het oostelijke gedeelte van het bos de ecologische waarde behouden.

Het is belangrijk om geen harde afscheiding tussen bebouwing en natuur te creëren. De bebouwing moet functioneren in samenhang met de omgeving. Kom niet te veel aan de natuur en het bos en probeer de bebouwing te regelen in het open gebied. Creëer ook geen nieuwe kamers, maar probeer te werken met de aanwezige ruimte die er al is.

Afbeelding 3 Uitkomst deelsessie 3

4. Plenaire terugkoppeling

De uitkomst van deelsessie 1 is dat de rust langs de Veluwezoom wordt erg gewaardeerd. De Scheidingslaan wordt als ontsluitingsweg gebruikt, de ontsluiting van het te realiseren gebied wordt georganiseerd via een centrale hoofdas. De toevoeging van plekken moet plaatsvinden in de boskamers, waardoor er zo min mogelijk verstoring in de bosgebieden plaatsvindt. De wijk moet autoluw worden. Denk aan Eva-Lanxmeer waarbij de auto's van bewoners en bezoekers op afstand parkeren. De bestaande parkeervoorziening langs de Scheidingslaan wordt hiervoor onder andere benut. Er wordt een nieuwe verbinding voor fietsers gerealiseerd, bijvoorbeeld door de Bosrandweg verkeersveiliger te maken (verlagen van de minimale snelheid). De aansluiting op de N225 is nu gevaarlijk. Het hekwerk kan worden vervangen door een groene afscheiding, bijvoorbeeld een (wild)wal.

De uitkomst van deelsessie 2 is om ten oosten van de Dorschkamp geen fietspad realiseren. De recreatieve verbinding wordt gezocht op de bestaande route en wordt aangetakt op de route naar de stad. Een mooie kans ligt op de aansluiting van de historische lanen of het verborgen laantje aan de westzijde van het gebied. De bushalte moet met een verhard pad toegankelijk worden gemaakt. De ontsluiting wordt via de rotonde gerealiseerd. Verdiept parkeren bij de voordeur is een mogelijkheid, maar moet wel betaalbaar blijven. Verder wordt er geparkeerd aan de randen van het gebied. De waarden liggen in het reliëf, de open velden en de zichtlijnen die zo open mogelijk gelaten moeten worden. De functies die worden toegevoegd moeten passen bij een woonwijk (zoals een speeltuin), maar voor andere voorzieningen moet je naar de stad.

De uitkomst van deelsessie 3 is dat er geen doelgroepen mogen worden uitgesloten voor het wonen. Het realiseren van wooneenheden heeft zijn weerslag op de omgeving, houdt de bebouwing daarom zo compact mogelijk. Zo brokkelt het bos minder af. Waar mogelijk moet er natuur worden toegevoegd. Daarom is het belangrijk om de bestaande structuur te behouden en te kiezen voor logische stapstenen en verbindingen tussen het oostelijke en westelijke stuk bos. Het programma dat wordt toegevoegd, moet passen bij de kwaliteiten van het gebied. De open en geslotenheid van het landschap moet goed landen in deze gebiedsontwikkeling.

Maak vooral gebruik van de mogelijkheden op de Stem van Wageningen om een reactie te geven. Deze staat open tot en met 31 januari. De reacties worden zoveel mogelijk verwerkt voor de presentatie aan de CRK op 1 maart. Na de presentatie gaat de Stem van Wageningen weer open en kan op de conceptvisie worden gereageerd. De reacties worden dan meegenomen t/m 8 maart.

Bijlage 1 - Lijst met aanwezigen

- Dennis Kramer - gemeente Wageningen
- Bert Breedveld - gemeente Wageningen
- Taric Schrader - gemeente Wageningen
- Wouter Gaastra - Witteveen+Bos
- Ellen Weerman - Witteveen+Bos
- Alexander Gaydadjiev - Witteveen+Bos
- Tom van Vilsteren - Witteveen+Bos
- Rosanne Schrijver - Witteveen+Bos
- Anne Hootsmans - Witteveen+Bos
- Esther van der Meer - Witteveen+Bos
- Rick van Schellen - Witteveen+Bos
- Gerrit Huijgen - Smink Vastgoed
- Bart Krol - Smink Vastgoed
- Jan Vrielink - Staatsbosbeheer
- Jaco Polderman - Staatsbosbeheer
- Anne Janssen - wethouder gemeente Wageningen
- Mario de Deugd
- Frank Croes
- Gaby Schmelzer
- Judith en Yanina
- Marijke
- Jan van den Brink
- Jaco Polderman
- Rob Jongman
- Ronald Busman
- Wilma
- Richard Immink
- Henk Smit
- overige aanwezigen waarvan de naam niet bekend is.

